

giftsberegningen Rumindholdet af de sidstnævnte Redskaber regnedes dobbelt. Ved Forordningen af 22de November 1837 foretoges herved den Forandring, at Redskabsafgiften fremtidigt kun skulde beregnes efter Gjæringskærrets Størrelse.

Den Maade, hvorpaa Beskatningen saaledes fra først af var ordnet, førte tidligt til Forbud mod Brændevinsbrænden paa Landet — med Undtagelse af enkelte privilegerede Brænderier —, idet det viste sig, at Afgiften af denne Brændevinsbrænden ikke lod sig kontrollere, og at Statskassen led Tab i Skatten paa Kjøbstadbrænderierne ved afgiftsfri Brænden paa Landet. Desuagtet holdt Smugbrændingen sig tilve, navnlig i Sylland, og kan først i Almindelighed regnes at være ophørt med den frivillige Aflevering af Brændingsredskaber mod Erstatning af Kobberets Værdi, som fandt Sted med et Antal af henved 11,000 Stykker i Genhold til Opfordringen ved Plakat af 23de Februar 1843.

Det kunde imidlertid ikke være Andet end at Erkjendelsen af Brændevinsbrændingens store Betydning som Landboindustri efterhaanden maatte gøre sig gjældende, ligesom ogsaa en tilladt og vel dreven Brændevinsbrænden paa Landet bestvilde overtøye Landbrugeren om det ligefremme Tab, som Smugbrændingen i altså smaa og flette Redskaber medførte, og den under 13de Oktober 1824 nedsatte Kommission til disse Forholds Undersøgelse indstillede ogsaa i sin 2de Aars senere afgivne Betænkning: „at Enhver, som paa Landet agtede at anlægge et Brænderi af mindst 16 Tønders Størrelse (i Sylland 4 Tønder) skulde dertil erholde Bevilling.“

Denne af Kommissionen foreslaaede almindelige Frihed til at drive en beskattet Brændevinsbrænden paa Landet stødte imidlertid paa Betænkkeligheder hos Regjeringen væsentligt hentede fra Hensynet til Kjøbstædernes Interesser, og Sagen blev først endt ved den Kongelige Resolution af 19de August 1835, hvorved Brændevinsbrændingen paa Landet blev en indskrænket Bevillings sag, og Anlægget af et Landbrænderi blandt Andet blev betinget af mindst at være fjernet 1 Mil fra nærmeste Kjøbstad, og

kunde saadanne Anlæg kun ventes bevilgede, hvor det skjønedes, at disse vilde være til væsentlig Gavn for Landmanden, og at Kjøbstæderne derved ikke gjordes særdeles Afbræk i deres tilvante Næring. Der indkom strax et overordentligt stort Antal Ansøgninger om Brænderibevilling, men ikke førend i 1840 meddeltes de første 16 Bevillinger til Landbrænderianlæg i Sylland, og først i 1841 bleve de gamle privilegerede, kun med en aarlig Afgift af 100 à 135 Rd. pr. 136 Potter af Kjedlens Størrelse beskattede; Krobænderier (21 i Antal og udelukkende i de sjællandske Amtene) enten nedlagte, efterat Privilegiet var dem afskøbt, eller, dels mod en Erstatning dels uden saadan, bragte ind under de almindelige Regler efter den Kongelige Resolution af 1835. Denne Ordning medførte en Udgift for Statskassen af 103,400 Rd.

Efter Lov af 29de December 1857 angaaende Gaandværks- og Fabrikdrift m. m., § 29 er Brændevinsbrænden paa Landet fremdeles afhængig af særlig dertil meddelt Bevilling.

Med Hensyn til Formen for Landbrænderiernes Beskatning, som selvfølgelig ikke kunde ske gennem en Formalingssafgift, indførtes der ved den ovennævnte Kongelige Resolution af 1835 et saakaldet Tidsskattingsprincip med en Afgift pr. Tønde af Gjæringskærrets Rumindhold for hver 5 Døgn, Kærret stod til Brændevinsbrænderens frie Raadighed, — altsaa med fuld Frihed med Hensyn til det anvendte Materiales Slags og Mængde. Afgiften var beregnet at skulle svare i Størrelse til Beskatningen af Kjøbstadbrænderierne.

Da den ovenfor nævnte Forordning af 22de November 1837 fastsatte en Redskabsafgift efter det benyttede Gjæringskærs Rumindhold for en Brænding i 4 Døgn, bestemtes denne Afgift og Formalingssafgiften for Kjøbstadbrænderierne tilsammen til et Beløb, der beregnedes at udgjøre 56 $\frac{1}{2}$ pr. Tønde Kærnum, for Kjøbenhavn var Afgiften betydeligt højere. Efter forskellige Forandringer blev Afgiften for Landbrænderierne i 1843 ligeledes sat til 56 $\frac{1}{2}$ pr. Tønde Kærnum for hver 4 Døgn, Kærret stod til Raadighed. En Lighed i